

11.05.2020

Temat: Schizma Wschodnia

Pomódl się proszę na początek lekcji:

Boże, który mnie znasz po imieniu i kochasz miłością bezwarunkową, proszę daj mi Twojego Ducha Świętego, aby mnie prowadził w czasie tej katechezy, dał zrozumienie Twojego Słowa i treści jakie poznam. Spraw abym umiał wprowadzać pokój i pojednanie, tam gdzie panuje rozłam. Przez Chrystusa Pana naszego. Amen

Aby poznać szczegóły tego wielkiego podziału w Kościele posłużymy się informacjami zawartymi w waszym podręczniku. Czytając tekst tam zamieszczony spróbujemy też wykonać zadanie pierwsze w „Kartach pracy”. Zapoznajmy się najpierw z treścią tego zadania (katecheta prosi o otwarcie „Kart pracy” i prosi wybranego ucznia o odczytanie pytań).

Pytania w „Kartach pracy”:

- Kto podzielił Cesarstwo Rzymskie na dwie części?
- Gdzie znajdowała się stolica części wschodniej?
- Jakie były różnice pomiędzy Kościołem Wschodnim a Zachodnim?
- Gdzie rozpoczęła się Schizma Wschodnia?
- Jak się nazywał legat papieża Leona IX?
- Jak się nazywał ówczesny patriarcha Konstantynopola?
- W którym roku zniesiono wzajemne ekskomuniki?

Podczas cichej lektury tekstu z podręcznika (s. 124) uczniowie zapisują odpowiedzi w „Kartach pracy”.

38. Schizma Wschodnia

Zadanie 1.
Uzupełnij schemat, wpisując brakujące informacje.

Stolica i język wschodniej części Cesarstwa Rzymskiego:
Konstantynopol
język grecki

Stolica i język zachodniej części Cesarstwa Rzymskiego:
Rzym
Łacina

W którym roku nastąpił podział Imperium Rzymskiego na dwie części:
395

Różnice między Kościołem wschodnim a zachodnim:
-przeżywanie wiary.
-różny sposób sprawowania nabożeństw i Mszy Świętej,
-ocumienie niektórych prawd wiary, szczególnie o pochodzeniu Ducha Świętego
-na Wschodzie duchowni mogli zakładać rodziny, natomiast na Zachodzie obowiązywał ścisły celibat, czyli bezżeństwo.
-Zapoczątkowaną przyczyną rozłamu był konflikt między papieżem a patriarchą Konstantynopola o to, że na terenie południowych Włoch wprowadzono łacińskie zwyczaje liturgiczne zamiast obowiązujących greckich. W odpowiedzi w Konstantynopolu zamknięto kościoły i klasztory, które nie chciały przyjąć obrządku greckiego

SCHIZMA WSCHODNIA
1054

Jak nazywały się Kościoły powstałe wskutek schizmy wschodniej?
katolicki i prawosławny

Rok zniesienia wzajemnych ekskomunik:
1965

Kto stał na czele legatów papieskich?:
Kardynał Humbert

Pierwsze podziały wśród chrześcijan

Chrześcijaństwo już od początku przeżywało wewnętrzne spory i podziały. Dowiadujemy się o nich chociażby z listów św. Pawła. W Pierwszym Liście do Koryntian wyraża on swoje ubolewanie z powodu rozłamów, jakie pojawiły się w pierwszych gminach chrześcijańskich. Wzywa równocześnie do ich przewyciężenia:

Doniesiono mi bowiem o was, bracia moi, przez ludzi Chloe, że zdarzają się między wami spory. Myślę o tym, co każdy z was mówi: «Ja jestem od Pawła, a ja od Apollosa; ja jestem Kefasa, a ja Chrystusa». Czyż Chrystus jest podzielony?

(1 Kor 1,11–13)

Bolesne rozdarcie

Mimo to do połowy XI wieku udawało się Kościołowi utrzymać względną jedność. Dopiero wydarzenia 1054 roku zapoczątkowały pierwszy, trwający do dziś, wielki rozłam w chrześcijaństwie zwany **Schizmą Wschodnią**. Poprzedziły ją trwające od kilku wieków procesy przemian wywołane podziałem Imperium Rzymskiego z 395 roku. Od tego czasu zaczęły rywalizować ze sobą dwie stolice: Rzym i Konstantynopol. W zachodniej części dominowała kultura oparta na łacinie i obyczajowości rzymskiej, we wschodniej dominowały zaś wpływy kultury i języka greckiego. Przełożyło się to również na pogłębiające się coraz bardziej różnice w sposobie przeżywania wiary. Świadczył o tym między innymi różny sposób sprawowania nabożeństw i Mszy Świętej, czy też rozumienie niektórych prawd wiary, szczególnie o pochodzeniu Ducha Świętego. Ponadto na Wschodzie duchowni mogli zakładać rodziny, natomiast na Zachodzie obowiązywał ich celibat, czyli bezżeństwo. Bezpośrednią przyczyną rozłamu był konflikt między papieżem a patriarchą Konstantynopola o to, że na terenie południowych Włoch wprowadzono łacińskie zwyczaje liturgiczne zamiast obowiązujących greckich. W odpowiedzi w Konstantynopolu zamknięto kościoły i klasztory, które nie chciały przyjąć obrządku greckiego. Misja legatów papieskich z kardynałem Humbertem na czele, która miała na celu rozwiązanie konfliktu, zakończyła się fiaskiem. Kardynał Humbert obłożył klątwą patriarchę Konstantynopola, a patriarcha odpowiedział tym samym wobec Rzymu. Mimo licznych prób pojednania, do których należy przede wszystkim wzajemne zdjęcie klątw kościelnych przez papieża **Pawła VI** i patriarchę Konstantynopola **Atenagorasa I** w 1965 roku, nie przewyciężono do dnia dzisiejszego schizmy i nadal istnieją obok siebie dwa odrębne, choć bratnie Kościoły: katolicki i prawosławny.

Poznaliśmy dokładnie historię schizmy wschodniej. Spróbujmy raz jeszcze wymienić jej przyczyny.

Jeśli uczniowie mają z tym problem można posłużyć się fragmentem „Zapamiętaj” z podręcznika (s. 125):

W 1054 roku doszło w Kościele do rozłamu zwanego schizmą wschodnią.

- Powodem schizmy wschodniej była realizacja o wpływy pomiędzy Rzymem a Konstantynopolem oraz różnice w sprawowaniu liturgii i w rozumieniu niektórych prawd wiary.

5. Zastosowanie:

Następnie katecheta poszerza podjęty wątek:

Pomimo podejmowanych licznych prób pojednania Kościoły rzymskokatolicki i prawosławny funkcjonują wciąż obok siebie, ale też czyni się wszystko, by nie było między nimi wrogości, by stawały się sobie coraz bardziej bliskie. Znaczącym krokiem na tej drodze był fakt zdjęcia przez obydwa Kościoły wzajemnie nałożonych na siebie klątw. Dokonali tego w 1965 roku papież Paweł VI i patriarcha Konstantynopola Atenagoras I. O wzajemnej bliskości świadczy także to, że wierzymy w te same prawdy wiary i mamy te same sakramenty. Dlatego jako katolicy, jeśli nie mamy możliwości uczestniczenia w katolickiej Mszy świętej, możemy brać udział we Mszy świętej prawosławnej a nawet w tym Kościele przyjmując Komunię świętą (interkomunia). Pomódlmy się, aby kiedyś zapanowała pełna jedność pomiędzy naszymi Kościołami. Uczynmy to słowami samego Chrystusa.

<https://www.youtube.com/watch?v=3MRpN6wqNDO> całość lekcji

https://www.youtube.com/watch?feature=player_embedded&v=zMGdwfef1Og

7. Notatka:

W roku 1054 miał miejsce rozłam w chrześcijaństwie zwany Schizmą Wschodnią. Spowodowany był on rywalizacją między Rzymem a Konstantynopolem, która przełożyła się na różnice w organizacji struktur kościelnych, w sposobie sprawowania nabożeństw i Mszy świętej oraz w rozumieniu niektórych prawd wiary. Mimo podejmowanych prób pojednania, do dziś funkcjonują obok siebie dwa różne Kościoły: katolicki i prawosławny. Działania podejmowane w celu przywrócenia utraconej jedności nazywamy ekumenizmem.